GRADA

nečekej zbytečně nejezdi pozdě

- varovné příznaky
- jasná pravidla
- klidné rozhodování

Veterinární průvodce pro majitele psů

Kateřina Veselá

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

MVDr. Kateřina Veselá

VETERINÁRNÍ PRŮVODCE PRO MAJITELE PSŮ

nečekej zbytečně – nejezdi pozdě

© Grada Publishing, a.s., 2026
Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2026

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
jako svou 10 799. publikaci
Odpovědná redaktorka Bc. Gabriela Glezgová
Sazba, zlom a překreslení obrázků Josef Lutka
Fotografie na s. 2 Bc. Tereza Malá, na s. 20 Kristýna Kočí, Katsuhiro Iwashita
Počet stran 168
1. vydání, Praha 2026

Vytiskla tiskárna H.R.G., Litomyšl

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků, což není zvláštním způsobem vyznačeno.

Postupy a příklady v této knize, rovněž tak informace o lécích, jejich formách, dávkování a aplikaci jsou sestaveny s nejlepším vědomím autorů. Z jejich praktického uplatnění však pro autory ani pro nakladatelství nevyplývají žádné právní důsledky.

ISBN 978-80-271-8185-8 (ePub)
ISBN 978-80-271-3728-2 (pdf)
ISBN 978-80-271-6443-1 (print)

Obsah

Úvod 17

Jak příručku používat 18
- ▶ Co příručka je? 18
- ▶ Co příručka není? 18
- ▶ Jak příručku číst? 18
- ▶ Proč v příručce často platí, že „záleží“? 19

Nejčastější chyba v praxi 19
Strach a intuice 19
Závěrem 19

1 Nejčastější problémy 21

Zvracení u psa **21**
Nejčastější příčiny zvracení 21
- ◆ Dietní chyba 21
- ◆ Náhlá změna krmiva 22
- ◆ Infekční záněty trávicího traktu 22
- ◆ Cizí těleso 22
- ◆ Otravy 22
- ◆ Onemocnění vnitřních orgánů 22
- ◆ Přetočení žaludku (GDV) 23

Jak hodnotit zvratky 23
Rizika zvracení 23
- ▶ Co lze krátkodobě udělat doma 23
- ▶ Kdy je možné krátce počkat 24
- ▶ Kdy stav sledovat a konzultovat 24
- ▶ Kdy NEČEKAT a jet na veterinu 24

Praktické shrnutí 24

Průjem u psa **25**
Akutní vs. chronický průjem 25
- ◆ Akutní průjem 25
- ◆ Chronický průjem 25

Nejčastější příčiny akutního průjmu 26
- ◆ Dietní chyba 26

- ◆ Náhlá změna krmiva 26
- ◆ Parazité 26
- ◆ Infekční příčiny 26
- ◆ Stres 26

Jak hodnotit vzhled stolice 26
Riziko dehydratace 27
Kdy je průjem součástí závažnějšího onemocnění 27
▶ Co lze krátkodobě udělat doma 28
▶ Kdy je možné krátce počkat 28
▶ Kdy stav sledovat a konzultovat 28
▶ Kdy NEČEKAT a jet na veterinu 28
Praktické shrnutí 29

Apatie u psa **29**
Jak apatie vypadá v praxi 30
Nejčastější příčiny apatie 30
- ◆ Horečka a infekce 30
- ◆ Bolest 30
- ◆ Dehydratace 30
- ◆ Metabolická onemocnění 31
- ◆ Otrava 31
- ◆ Srdeční a oběhové problémy 31
- ◆ Neurologické příčiny 31

Kdy je apatie nebezpečná 31
Jak dlouho je možné čekat 32
Specifické situace 32
- ◆ Štěňata 32
- ◆ Senioři 32

▶ Co můžete sledovat doma 32
▶ Kdy je možné krátce počkat 32
▶ Kdy stav sledovat a konzultovat 33
▶ Kdy NEČEKAT a jet na veterinu 33
Praktické shrnutí 33

Změna chování u psa **33**
Typy změn chování 34
- ◆ Snížení aktivity a zájmu 34
- ◆ Zvýšená dráždivost a agresivita 34
- ◆ Úzkost a neklid 34
- ◆ Dezorientace a zmatenost 35
- ◆ Změny ve spánku 35

◆ Změny hygienických návyků 35
Nejčastější zdravotní příčiny změny chování 35
◆ Bolest 35
◆ Neurologická onemocnění 35
◆ Hormonální poruchy 36
◆ Metabolické poruchy 36
◆ Intoxikace 36
◆ Ztráta smyslových funkcí 36
◆ Psychogenní příčiny 36
Náhlá vs. postupná změna 37
◆ Náhlá změna 37
◆ Postupná změna 37
Kombinace změny chování s dalšími příznaky 37
▶ Jak postupovat jako majitel 37
▶ Kdy je možné krátce sledovat 38
▶ Kdy stav konzultovat 38
▶ Kdy NEČEKAT a jet na veterinu 38
Praktické shrnutí 38

2 Bolest a pohyb 39
Bolest a bolestivé chování u psů 39
Jak psi bolest prožívají? 39
Bolestivé chování – nejčastější projevy 40
Bolest a agresivita 40
Nejčastější příčiny bolesti u psů 40
Proč psi bolest skrývají? 41
▶ Co může majitel pozorovat doma? 41
▶ Co rozhodně doma NEDĚLAT? 41
▶ Kdy bolest vyžaduje okamžité řešení? 41
Praktické shrnutí 42
Kulhání, problémy s chůzí 42
Nejčastější příčiny kulhání 43
◆ Ortopedické příčiny 43
◆ Traumatické příčiny 43
◆ Neurologické příčiny 43
Kulhání přední vs. zadní končetiny 43
Problémy s chůzí bez zjevného kulhání 44
Kdy je kulhání „méně akutní“? 44
▶ Kdy kulhání nepodceňovat? 44

▶ Co může majitel udělat doma? 44
▶ Kdy NEČEKAT a jet na veterinu? 45
Praktické shrnutí 45
Náhlé ochrnutí **45**
Jak se náhlé ochrnutí projevuje v praxi 46
Nejčastější příčiny náhlého ochrnutí 46
◆ Vyhřezlá meziobratlová ploténka 46
◆ Akutní poranění míchy 47
◆ Cévní příhody míchy 47
◆ Zánětlivá a infekční onemocnění nervového systému 47
Proč je náhlé ochrnutí tak nebezpečné 47
▶ Co může a nemůže majitel udělat doma 47
▶ Kdy je nutné okamžité veterinární vyšetření 48
▶ Prognóza a význam času 48
Praktické shrnutí 48
Slabost a kolaps **48**
Jak tyto stavy vypadají v praxi 49
Nejčastější příčiny slabosti a kolapsu 49
◆ Srdeční příčiny 49
◆ Metabolické poruchy 50
◆ Vnitřní krvácení 50
◆ Otravy 50
◆ Přehřátí a vyčerpání 50
Proč jsou slabost a kolaps tak nebezpečné 51
▶ Co může majitel udělat ihned 51
▶ Co rozhodně NEDĚLAT 51
▶ Kdy okamžitě vyhledat veterinární pomoc 51
▶ Prognóza a význam včasného řešení 52
Praktické shrnutí 52

3 Dýchání, srdce, teplota **53**
Dušnost a problémy s dýcháním **53**
Jak vypadá normální dýchání u psa 53
Jak se dušnost a poruchy dýchání projevují 53
Typy poruch dýchání podle místa problému 54
◆ Problémy horních dýchacích cest 54
◆ Problémy dolních dýchacích cest a plic 54
◆ Problémy dutiny hrudní 54
Nejčastější příčiny dušnosti u psů 54

Dušnost a stres 55
▶ Co může majitel udělat okamžitě 55
▶ Co rozhodně NEDĚLAT 55
▶ Kdy je nutná okamžitá veterinární pomoc 56
▶ Prognóza a význam rychlého zásahu 56
Praktické shrnutí 56
Pes jako kardiologický pacient **56**
Jak se srdeční onemocnění u psů projevuje 57
Proč srdce selhává 57
Srdce a plíce – neoddělitelný vztah 58
Kardiologický pacient a změna chování 58
Slabost a kolaps jako projev srdečního onemocnění 58
Proč jsou srdeční onemocnění zrádná 58
▶ Co může majitel sledovat doma 59
▶ Co může stav srdce zhoršit 59
▶ Kdy je nutné OKAMŽITÉ ŘEŠENÍ 59
▶ Prognóza a kvalita života 59
Praktické shrnutí 60
Teplota těla – horečka, podchlazení, přehřátí **60**
Proč je regulace teploty tak důležitá 60
Horečka 61
◆ Jak se horečka projevuje 61
◆ Nejčastější příčiny horečky 61
▶ Co může majitel udělat při horečce 62
Podchlazení 62
◆ Jak se podchlazení projevuje 62
◆ Proč je podchlazení nebezpečné? 62
▶ Co dělat při podezření na podchlazení 63
Přehřátí 63
◆ Jak se přehřátí projevuje 63
◆ Rizikové faktory přehřátí 63
▶ Co může majitel udělat při přehřátí 64
Kdy je změna teploty akutní stav 64
Praktické shrnutí 64

4 Otravy, bolest břicha, krvácení, rány a záněty **65**
Akutní stavy **65**
Proč jsou akutní stavy u psů tak nebezpečné 65
Jak akutní stav může vypadat 65

Nejčastější typy akutních stavů u psů 66
◆ Akutní bolest 66
◆ Akutní poruchy dýchání 66
◆ Akutní poruchy oběhu 66
◆ Akutní neurologické problémy 66
◆ Akutní zažívací problémy 66
Co mají akutní stavy společné 67
▶ Co může majitel udělat v první chvíli 67
▶ Co rozhodně NEDĚLAT 67
▶ Kdy je akutní stav skutečně akutní 67
▶ Prognóza a význam včasného zásahu 68
Praktické shrnutí 68
Nejčastější otravy 68
Jak dochází k otravě 69
Obecné příznaky otravy 69
◆ Nejčastější projevy 69
◆ Nejčastější potravinové otravy 70
◆ Léky jako zdroj intoxikace 72
◆ Otrava jedy a chemikáliemi 74
▶ Co dělat při podezření na pozření granulí 77
▶ Co doma nikdy NEDĚLAT 77
▶ Může pes přežít? 77
Praktické shrnutí 78
▶ Co dělat při podezření na pozření 80
▶ Co doma nikdy NEDĚLAT 80
▶ Může pes přežít? 81
▶ Nejčastější chyba majitelů 81
Praktické shrnutí 81
◆ Otravy na procházkách 89
▶ Co dělat ihned po uštknutí 85
▶ Co nikdy NEDĚLAT 85
▶ Může pes po uštknutí zemřít? 85
▶ Kdy jet okamžitě 85
Praktické shrnutí při podezření na otravu 86
▶ Co doma nikdy NEDĚLAT 86
Praktické klinické scénáře 86
Rizikové skupiny psů 87
Prevence otrav 87
Praktické shrnutí 87

▶ Kdy jet okamžitě ... 87
▶ Kdy lze krátce telefonicky konzultovat ... 88
Check-list – jet/sledovat ... 88
▶ Kdy jet okamžitě ... 88
▶ Krátce sledovat pouze po konzultaci ... 88
▶ Nikdy NEČEKAT ... 89
▶ Nejčastější chyba majitelů ... 89
Závěrečné shrnutí kapitoly ... 89
Nadmutí břicha a akutní bolest břicha ... 90
Jak se akutní bolest břicha u psa projevuje ... 90
Nadmutí břicha – proč je tak nebezpečné ... 90
Jak pes bolest břicha projevuje ... 91
Rozdíl mezi akutní a chronickou bolestí ... 91
Nejčastější příčiny akutní bolesti a nadmutí břicha ... 92
◆ Torze žaludku (GDV) ... 92
▶ Co je důležité pro majitele rizikových plemen ... 97
◆ Zauzlení (volvulus) střev ... 98
◆ Akutní gastroenteritidy – záněty žaludku a střev ... 98
◆ Bolest po úrazech ... 98
◆ Močový měchýř ... 98
Jak poznat, že jde o akutní stav ... 99
▶ Co může majitel udělat okamžitě ... 99
▶ Co rozhodně NEDĚLAT ... 99
▶ Kdy je nutné okamžité veterinární ošetření ... 99
▶ Prognóza a význam rychlé reakce ... 100
Praktické shrnutí ... 100
Krvácení a poranění ... 100
Jak organismus reaguje na krvácení ... 101
Rozdíl mezi arteriálním, venózním a kapilárním krvácením ... 102
◆ Arteriální krvácení ... 102
◆ Venózní krvácení ... 103
◆ Kapilární krvácení ... 103
Rozdíl mezi vnějším a vnitřním krvácením ... 103
◆ Vnější krvácení ... 104
◆ Vnitřní krvácení ... 105
Největší rozdíl mezi vnitřním a vnějším krvácením ... 106
Typy a příznaky poranění ... 106
◆ Krvácení do dutiny břišní ... 106
◆ Krvácení do hrudníku ... 107

- ◆ Trauma plic a pohmoždění plic 107
- ◆ Pokousání jiným psem 107
- ◆ Krev v moči, stolici a zvratcích 108
- ◆ Hematomy (modřiny) a podkožní krvácení 108
- ◆ Řezné, tržné a bodné rány 108
- ◆ Abscesy po pokousání 109
- ◆ Cizí tělesa v ráně 109
- ◆ Poranění oka 109
- ◆ Krvácení z nosu 110
- ◆ Poranění ucha a ocasu 110
- ◆ Poranění drápů a polštářků 110

▶ Domácí dezinfekce – co ano a co ne 111

První pomoc při zevním krvácení 111

První pomoc při vnitřním poranění 112

Ošetření povrchových ran 112

▶ Kdy je domácí ošetření dostačující 112

▶ Chyby při použití škrtidla 113

▶ Jak správně transportovat zraněného psa 113

Rozšířený rozhodovací check-list 113

Kousné rány a poranění po pokousání 114

Mechanismus poranění při pokousání 114

Nejčastější lokalizace kousných ran 115

Riziko infekce 116

Klinické příznaky po pokousání 116

První pomoc po pokousání 117

- ◆ Bezprostředně po napadení 118
- ◆ Ošetření povrchové kousné rány 118

▶ Co nikdy NEDĚLAT 119

Rozhodovací check-list 119

▶ Co krátce sledovat doma 119

▶ Co sledovat doma během prvních 24–48 hodin 119

▶ Vyhledat veterinární ošetření do 24 hodin 119

▶ Okamžitě jet na nejbližší veterinární ošetřovnu 120

Praktické shrnutí 120

Hnisavý zánět dělohy – pyometra 120

Proč pyometra vzniká právě po hárání 122

Které feny bývají nejvíce ohrožené 122

Kdy se pyometra nejčastěji objevuje 123

Otevřená a uzavřená pyometra 123

První příznaky ... 124
◆ Fena více pije a močí ... 125
◆ Bolest břicha a zvětšení břicha ... 125
Pyometra u mladých fen ... 125
Falešná březost a pyometra ... 126
Riziko hormonální antikoncepce a léků vyvolávajících potrat ... 126
Proč je pyometra nebezpečná ... 127
Prognóza podle rychlosti řešení ... 128
Check-list – kdy myslet na pyometru ... 128

5 Často podceňované signály a klinické příznaky ... 130
Proč jsou nenápadné příznaky tak důležité ... 130
Změny chuti k jídlu a pití ... 130
Změny aktivity a výdrže ... 131
Změny chování a povahy ... 131
Změny ve spánku a odpočinku ... 131
Změny močení a vyprazdňování ... 132
Změny vzhledu srsti a kůže ... 122
Změny dechu a sliznic ... 132
Kumulace drobných signálů ... 132
▶ Kdy zpozornět a jednat ... 133
▶ Nejčastější chyba majitelů ... 133
Praktické shrnutí ... 133

6 Speciální situace – štěně, senior ... 134
Proč nelze štěně a seniora posuzovat jako „běžného psa“ ... 134
Štěně – organismus ve vývoji a bez rezerv ... 134
Proč jsou štěňata tak citlivá ... 134
Proč je štěně rizikovější pacient ... 135
◆ Nezralý imunitní systém ... 135
◆ Rychlá dehydratace (ztráta tekutin) ... 135
◆ Riziko hypoglykemie ... 135
◆ Omezené schopnosti kompenzačních mechanismů ... 136
Kdy u štěněte jet dříve ... 136
◆ Zvracení u štěněte ... 136
◆ Průjem u štěněte ... 136
◆ Apatie ... 136
◆ Odmítání potravy ... 137
◆ Nadmuté nebo bolestivé břicho ... 137

- ◆ Dýchací obtíže . . . 137
- ◆ Křeče nebo třes . . . 137
- ◆ Poranění/úrazy . . . 137

Rychlý check-list – štěně . . . 137

▶ Kdy lze krátkodobě sledovat doma . . . 138

Senior – pes s omezenými rezervami . . . 138

Kdy je pes považován za seniora . . . 138

Kdy u seniora jet dřív . . . 139

- ◆ Náhlá apatie . . . 139
- ◆ Odmítání potravy . . . 139
- ◆ Zvracení a průjem . . . 139
- ◆ Změna pitného režimu . . . 139
- ◆ Dušnost nebo kašel . . . 140
- ◆ Náhlé ochrnutí nebo slabost . . . 140
- ◆ Kolaps . . . 140
- ◆ Bolest břicha . . . 140
- ◆ Náhlá změna chování . . . 140

Senior a „tiché“ problémy . . . 141

Rychlý check-list – senior . . . 141

▶ Proč u seniora NEČEKAT . . . 141

Senior a pravidelné kontroly . . . 141

Praktické shrnutí – rozdíly v rozhodování: štěně vs. senior . . . 142

▶ Nejčastější chyba: čekání „ještě chvíli“ . . . 142

▶ Jak přemýšlet správně? . . . 142

Speciální situace – víkend, noc a svátek . . . 142

Proč je rozhodování mimo běžnou ordinační dobu tak těžké . . . 143

Co se v noci a o víkendu liší – a co ne . . . 143

Typické situace, které se nejčastěji odkládají . . . 143

Psychologie rozhodování v noci . . . 144

Kdy noc, víkend nebo svátek nejsou důvodem k čekání . . . 144

Jak přemýšlet správně mimo ordinační dobu . . . 144

▶ Co dělat, když si nejste jistí . . . 144

▶ Praktická příprava na víkend a noc . . . 145

▶ Nejčastější chyba: čekání „do pracovního dne“ . . . 145

Praktické shrnutí . . . 145

7 Rozhodovací nástroje . . . 146

Velký check-list: jet, počkat, sledovat . . . 146

Celkový stav psa . . . 146

Neodkladné urgentní stavy ... 147
◆ Dýchání ... 147
◆ Vědomí a chování ... 147
◆ Zvracení ... 147
◆ Průjem ... 148
◆ Bolest ... 148
◆ Nadmutí břicha ... 148
◆ Krvácení ... 149
◆ Močení a vyprazdňování ... 149
◆ Otravy ... 149
◆ Trauma (autonehoda, pád, napadení jiným psem) ... 150
◆ Teplota ... 150
Speciální situace ... 150
Kombinace příznaků = vyšší riziko ... 150
Konečné rozhodovací pravidlo ... 151
Praktické shrnutí ... 151
Co říct veterináři a jak se připravit ... 151
Proč záleží na tom, co a jak řeknete ... 152
Jak se připravit před cestou k veterináři ... 152
◆ Ujasněte si, co se změnilo ... 152
◆ Všímejte si detailů, ale nepřikrášlujte je ... 152
◆ Co říct veterináři jako první ... 152
Klíčové informace, které by veterinář měl slyšet vždy ... 153
◆ Časový průběh ... 153
◆ Změny chování ... 153
◆ Příjem potravy a vody ... 153
◆ Vylučování ... 153
Co veterináři raději neříkat (nebo říkat jinak) ... 153
Jak mluvit o první pomoci a domácích krocích ... 154
Jak se chovat během vyšetření ... 154
Jak se ptát správně ... 154
Příprava na odchod domů ... 154
▶ Speciální situace: akutní stav ... 155
▶ Nejčastější chyba majitelů ... 155
Praktické shrnutí ... 155
Domácí lékárnička ... 155
Co by měla obsahovat lékárnička pro psa ... 156
◆ Materiál pro ošetření ran ... 156
◆ Pomůcky pro základní vyšetření ... 156

- ◆ Podpůrné prostředky . . . 157
- ◆ Dokumentace . . . 157
- ▶ Peroxid vodíku – ano nebo ne? . . . 157

Co v lékárničce nemá být . . . 158
- ◆ Lidská analgetika . . . 158
- ◆ Zbytky antibiotik . . . 158
- ◆ Kortikoidy „pro jistotu“ . . . 158
- ◆ Sedativa bez předpisu . . . 158
- ◆ Mast na všechno . . . 158
- ▶ Co nikdy psovi nepodat . . . 158
- ▶ Časté chyby majitelů . . . 159
- ▶ Co lékárnička není . . . 159

Rozhodovací pravidlo . . . 159

Praktické shrnutí . . . 160

Pojištění psů . . . 160

Proč je pojištění psů stále důležitější . . . 161

Typy pojištění . . . 161
- ◆ Pojištění veterinárních nákladů . . . 161
- ◆ Pojištění odpovědnosti za škodu . . . 161
- ◆ Kombinovaná pojištění . . . 161

Co pojištění obvykle nekryje . . . 161

Jak pojištění ovlivňuje rozhodování v ordinaci . . . 162

Nejčastější mýty o pojištění psů . . . 162
- ◆ Pojištění se nevyplatí . . . 162
- ◆ Veterinář kvůli pojištění navrhuje dražší léčbu . . . 162
- ◆ Pojištění řeší všechno . . . 162

Na co se zaměřit při výběru pojištění . . . 162

Kdy pojištění smysl nemá . . . 163

Praktické shrnutí . . . 163

Na závěr . . . 164

To nejlepší pro zvíře . . . 164

Neexistuje dokonalý majitel, ale existuje dobré rozhodování . . . 164

Veterinář není soudce, ale partner . . . 165

Kniha není o pocitu strachu, ale o klidu . . . 165

Praktické shrnutí – to nejdůležitější . . . 165

Odborné a právní upozornění . . . 166

Odborné upozornění . . . 166

Právní upozornění . . . 166

Úvod

Každý majitel zvířete se dříve nebo později dostane do situace, kdy něco „není v pořádku“. Pes nebo kočka se chová jinak, má příznaky, které nezná, a v hlavě se rozjede kolotoč otázek. Je to vážné? Mám jet hned? Nebo zbytečně plaším? Tato příručka vznikla proto, aby pomohla **rozhodnout se klidně, včas a bezpečně**. Nenahrazuje veterináře ani vyšetření. Pomáhá poznat, **kdy je ještě prostor sledovat stav doma a kdy už nečekat**.

Pokud si nejste jisti, vždy platí jednoduché pravidlo: **raději jet zbytečně než pozdě**.